

30. Kotitalouslautakunta

Kotitalouslautakunta antoi toiminnastaan v. 1950 seuraavan selostuksen:

Kuten aikaisempinakin vuosina, järjesti Suomen naisjärjestöjen keskusliitto kunnallispäivät, tällä kertaa asuntokysymysten merkeissä Helsingissä huhtikuun 10 ja 11 p:n välisenä aikana. Päivillä olivat mukana useimmat kotitalouslautakunnan jäsenet.

Erittäin tärkeäksi ja antoisaksi muodostuivat Porin kaupungin kotitalouslautakunnan toimeenpanemat kotitalouslautakuntien neuvottelu- ja luentopäivät Porissa elokuun 4 ja 6 p:nä, joille osallistumista varten kaupunginhallitus myönsi 71 200 mk:n suuruisen määrärahan. Kotitalouslautakunnan mielestä yhteistyö maan toisten samaa alaa edustavien kunnallisten ym. elinten kanssa oli aivan ensiarvoisen tärkeätä lautakunnan harjoittaman opetus- ja valistustoiminnan menestymiselle ja kehittämiselle.

Lautakunnan kokoonpano. Lautakuntaan kuuluivat kertomusvuonna seuraavat henkilöt: puheenjohtajana kansanedustaja E. Nurminen, varapuheenjohtajana tarkastaja T. Alanko, jäsenenä talousopettaja A. Häggman, talousopettaja M. Schauman, rouva H. Arpokorpi helmikuun 8 p:ään asti, jolloin hänen tilalleen kaupunginvaltuusto valitsi rouva J. Lingon, I. Hietanen ja S. Lehtinen, neiti S. Lehtonen ja rehtori K. Sihvonen. Vuoden kuluessa pidettiin 10 kokousta, joissa kaupunginhallitusta edusti rouva L. Lehto. Sihteerinä toimi opettaja I. Grotenfelt.

Kertomusvuoden aikana lautakunnan kirjeenvaihto käsitti 300 saapunutta ja 297 lähtenyttä kirjettä. Laskuja hyväksyttiin 579.

Lautakunnan toimihenkilöt. Opettajista toimivat käsityönopettaja I. Grotenfelt, käsityönneuvoja L. Lehtonen ja talousopettaja L. Virki kotitalouskerholassa Mäkelänkatu 45, jossa lautakunnan kanslia myös sijaitsi, talousopettaja M. Koivisto ja käsityönopettaja H. Löfgren Helsinginkatu 26 sekä käsityönneuvoja A. Kautonen ja talousopettaja K. Vöry Fredrikinkatu 16:ssa sijaitsevilla opetuskeittiöissä. Rouva Löfgrenin ollessa koko vuoden sairauden takia poissa työstä oli hänen sijaisenaan käsityönopettaja L. Lukander. Liitosalueella toimivat talousopettaja D. Schönholtz vt. opettajana elokuun 1 p:ään asti, jolloin hänet nimitettiin vakinaiseksi talousopettajaksi, kotitalousneuvojat A. Kaukiainen ja M. Möttönen sekä käsityönopettaja M. Yrjölä ja käsityönneuvoja H. Huolman. Apuopettajina olivat rouvat R. Hangasjärvi ja F. Kavonius, talousopettajat A. Ojala, K. v. Schantz sekä käsityönopettajat K. Roste ja A. Savolainen. Vakinaisina siivoojina olivat rouvat S. Järvelä ja M. Rinne sekä neidit H. Lampinen ja K. Ulmanen.

Toiminta. Lautakunnan opetustoiminta tapahtui seuraavissa paikoissa: opetuskeittiössä Helsinginkadun 26:ssa, kotitalouskerholassa Mäkelänkadun 45:ssä sekä opetuskeittiössä Fredrikinkadun 16:ssa. Suomenkielisen työväenopiston johtokunnan luvalla sai lautakunta käyttää käsityösalia Helsinginkadun 26:ssa ja tarpeen vaatiessa opiston juhlasalia. Lisäksi järjestettiin Käpylän kansakoulussa ruoanlaiton- ja käsityönopetusta ja kerhotoimintaa. Liitosalueella annettiin opetusta ja neuvontaa Herttoniemessä, Lautasaassa, Malmilla, Maunulassa, Munkkiniemessä, Oulunkylässä, Pakilassa, Pitäjänmäellä, Puistolassa, Tapanilassa ja Vartiokylässä. Opetushuoneistoina olivat kansakoulut ja äitiys- ja lastenneuvolat. Lautakunnan järjestämät ruotsinkieliset kurssit yhteensä 7, joilla oli oppilaita 66 pidettiin pääasiassa opetuskeittiössä Fredrikinkadun 16:ssa.

Lisääntyvää ja kiinteämpää opetus- ja neuvontatyötä varten Käpylässä suostui kaupunginhallitus syyskuun 7 p:nä lautakunnan uudistettuun anomukseen ja oikeutti kotitalouslautakunnan varaamaan uudessa Olympiakylässä Koskelantien varrella tilan opetushuoneistolle, joka vielä oli suunnitteluasteella.

Helsingin juhluvuoden merkeissä järjesti kotitalouslautakunta toukokuun 11 p:nä kaupungintalon juhlasalissa arvokasohjelmaisen äitienpäiväjuhlan kerhojensa jäsenille. Kaupunki tarjosi osanottajille, noin 350 hengelle kahvit. Juhlan menot olivat yhteensä lähi-
main 90 000 mk.

Kaupunginhallituksen suostumuksella järjestivät Vallilan demokratian pioneerit ja Väestöliiton Vallilan naisten kerho kerhoiltojaan kotitalouskerholassa, jossa Helsingin leikkuuopisto syyslukukaudella sai kolmena neljänä päivänä viikossa käyttää käsityösalia, joka joulukuun 20 p:nä luovutettiin väestönlaskentapiiri XVI kansliaksi. Opetuskeittiö Helsinginkadun 26:ssa oli kahtena päivänä viikossa vuokrattuna Kallion yhteiskoululle ja Urheiluseura Hellaksen naisten osasto kokoontui Fredrikinkadun 16:n käsityösaliin. Useat siirtolapuutarhayhdistykset pitivät kokouksiaan lautakunnan huoneistossa, kerhohuone Mäkelänkatu 45:ssä oli koko vuoden nuorisotoimiston kerhokeskuksen hallussa.

Ruuanlaiton opetuksessa järjestettiin seuraavat kurssit:

Opetusaine	Mäkelänkatu		Helsinginkatu		Fredrikinkatu		Muut toiminta- paikat		Yhteensä	
	Kurssi	Oppi- laita	Kurssi	Oppi- laita	Kurssi	Oppi- laita	Kurssi	Oppi- laita	Kurssi	Oppi- laita
Ruuanlaittokurs- seja	6	69	19	219	8	95	22	128	55	511
Jatkokursseja ..	4	49	—	—	4	45	1	13	9	107
Kevättruoka- kursseja	—	—	—	—	2	19	—	—	2	19
Säilöönpano- kursseja	1	8	—	—	—	—	—	—	1	8
Jouluruokakurs- seja	—	—	—	—	—	—	1	9	1	9
Kursseja koulu- laisille	—	—	—	—	—	—	2	12	2	12
Miesten ruuan- laittokursseja	—	—	—	—	—	—	1	5	1	5
Leipomakurs- seja	3	34	—	—	—	—	8	36	11	70
Havaintoesityk- sessä neuvon- taa	39	500	11	213	30	392	26	416	106	1 521
Havaintoesityk- sissä neuvoloissa	—	—	—	—	—	—	141	2 013	141	2 013

Kodinhoito-opetuksessa järjestettiin seuraavat kurssit:

Opetusaine	Mäkelänkatu		Helsinginkatu		Fredrikinkatu		Muut toiminta- paikat		Yhteensä	
	Kurssi	Oppi- laita	Kurssi	Oppi- laita	Kurssi	Oppi- laita	Kurssi	Oppi- laita	Kurssi	Oppi- laita
Pesukursseja ...	—	—	55	220	—	—	—	—	55	220
Havaintoesityk- sessä	4	110	16	190	—	—	—	—	20	300

Käsityöopetuksessa järjestettiin seuraavat kurssit:

Opetusaine	Mäkelänkatu		Helsinginkatu		Fredrikinkatu		Muut toiminta- paikat		Yhteensä	
	Kurssi	Oppi- läitä	Kurssi	Oppi- läitä	Kurssi	Oppi- läitä	Kurssi	Oppi- läitä	Kurssi	Oppi- läitä
Käsityönneuvonnassa	8	360	12	284	8	267	21	469	49	1 380
Hattukursseja ..	—	—	—	—	2	27	—	—	2	27
Peitekursseja ...	4	16	—	—	—	—	2	67	6	83
Patjakursseja ...	—	—	—	—	1	8	—	—	1	8
Erikoiskursseja	1	18	7	126	1	22	3	64	12	230
Kerhotoiminta										
Kerhoja, juhlia, retkeilyä	28	65	28	106	17	30	26	51	99	252
Koti-iltoja, äitien päiviä ...	1	125	2	290	1	75	4	650	8	1 140
Yhteensä		1 354		1 648		980		4 933		7 915

Menot. Seuraava taulukko osoittaa, missä määrin lautakunnan käytettävissä olevia määrärahoja käytettiin:

Menoerä	Määrä- rahat, mk	Todelliset menot, mk	Säästö (+) tai ylitys (—), mk
Palkkiot	97 200	97 200	—
Sääntöpalkkaiset virat	3 102 660	3 102 660	—
Tilapäistä työvoimaa	604 788	604 788	—
Vuosilomasijaiset	10 000	10 000	—
Vuokra	100 800	100 800	—
Lämpö	2 000	1 650	+ 350
Valaistus	15 000	13 149	+ 1 851
Siivoaminen	5 000	4 842	+ 158
Painatus ja sidonta	160 000	149 954	+ 10 046
Tarverahat	75 000	124 633	— 49 633
Yhteensä	4 172 448	4 209 676	— 37 228

Tuloja kertyi talous- ja käsityökursseista yhteensä 547 909 mk.